

Toegankelijkheid kringwebsites: tips en links

februari 2008
auteur: Christophe Strobbe
email: Christophe.Strobbe@esat.kuleuven.be

Enkele snelle remedies

Hieronder staan enkele eenvoudige snelle remedies voor veel voorkomende problemen. Elk ervan vraagt hoogstens een tiental minuten tijd (met de juiste tools).

1. Geef alle spacer-GIFs en bullet-afbeeldingen een leeg alt-attribuut. Men kan dit snel doen met software voor het zoeken en vervangen van tekst in meerdere bestanden, zoals HandyFile Find and Replace¹ of de Find and Replace-functie in Dreamweaver (Find in: "Folder..." of "Entire Current Local Site", en Search: "Source code"²). Voor elke afbeelding die in aanmerking komt, b.v. i_bullet.gif, vervangt men `src="img/i_bullet.gif"` door `src="img/i_bullet.gif" alt=""`.
2. Geef alle pagina's een lang-attribuut voor de taal van het document: in nederlandstalige HTML-pagina's vervangt men `<html>` door `<html lang="nl">` en in engelstalige HTML-pagina's vervangt men `<html>` door `<html lang="en">`; in XHTML-pagina's met een xmlns-attribuut vervangt men `<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">` door `<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" lang="nl" xml:lang="nl">` of `<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" lang="en" xml:lang="en">`.³
3. Verwijder alle `target="_blank"`-attributen (tenzij het absoluut noodzakelijk is dat pagina's in een ander venster openen).
4. Configureer Dreamweaver voor het produceren van geldige HTML of XHTML-code⁴.
5. Valideer HTML- en XHTML-pagina's. De validatiefunctie in Dreamweaver is een goed begin, maar voor echte validatie zijn andere tools nodig; zie "Testen van geldige code".

1 <http://www.silveragesoftware.com/hffr.html>

2 Meer uitleg of tutorials: http://snook.ca/archives/dreamweaver/find_and_replac/, <http://www.uwec.edu/help/Dreamweaver8/fndreplac-ovr.htm>, <http://www.uwec.edu/Help/DreamweaverCS3/fndreplac-srccd.htm> en vele andere plaatsen. Reguliere expressies (http://www.adobe.com/devnet/dreamweaver/articles/regular_expressions_04.html) zijn hier niet echt nodig.

3 Zie http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ISO_639-2_codes voor taalcodes voor andere talen. Gebruik steeds de tweelettercodes.

4 Carrie Bickner: Modifying Dreamweaver to Produce Valid XHTML (maart 2002): <http://www.alistapart.com/articles/dreamweaver/>. Setting up DW MX for XHTML and Accessibility: <http://www.johncfish.com/tutorial/mx/tut02b.htm>.

Hieronder staan enkele testen die men zelf kan uitvoeren om enkele courante problemen te voorkomen.

1. Bekijk de site zonder afbeeldingen en controleer of alle informatie en functies nog steeds beschikbaar zijn. Men kan dit gemakkelijk doen met Opera's "user mode"⁵, met de Accessibility Extension voor Firefox of de Web Accessibility Toolbar for Internet Explorer (zie "Nuttige toolbars en inspectietools"). Op deze manier vindt men onder andere afbeeldingen met tekst die geen alt-tekst hebben.
2. Bekijk de site met stylesheets uitgeschakeld en controleer of alle informatie nog steeds beschikbaar is en of de structuur van de pagina herkenbaar is. Dit kan met dezelfde tools als de vorige test. Op deze manier vindt men onder andere betekenisdragende afbeeldingen die met CSS ingevoegd worden in plaats van met `` in HTML, en het ontbreken van hoofdigen (`<h>`) die de structuur moeten markeren.
3. Bekijk de site op 200% van de normale grootte en controleer of er geen visuele overlappingsen ontstaan. Dit kan met dezelfde tools als de vorige test.
4. Bekijk de site met JavaScript uitgeschakeld en controleer of alle functies nog aanwezig zijn of een bruikbaar equivalent hebben. Dit kan met de Accessibility Extension (of een van de vele andere plug-ins) voor Firefox of de Web Accessibility Toolbar for Internet Explorer.
5. Bekijk de site met het "High Contrast - Black"-kleurschema van het besturingssysteem en controleer dat alle tekst, ook die in drop-down-menu's, nog leesbaar is. In Windows XP vindt men dit onder de "Appearance"-tab in "Display Properties". Op deze manier vindt men tekst en elementen waarvan óf de voorgrond- óf de achtergrondkleur niet gedefinieerd zijn.

5 <http://www.opera.com/support/tutorials/stylesheets/>

Enkele nuttige verwijzingen

Dreamweaver, Coldfusion en toegankelijkheid

- WebAIM: How to Make Accessible Web Content Using Dreamweaver.
<http://www.webaim.org/techniques/dreamweaver/>
- WebAIM: Creating Accessible Forms - Using Dreamweaver and FrontPage to Create Accessible Forms.
<http://www.webaim.org/techniques/forms/dreamweaver.php>
- Adobe: Dreamweaver 8 Accessibility.
<http://www.adobe.com/resources/accessibility/dw8/index.html>.
- Virginia DeBolt: Achieve Accessibility with Dreamweaver.
<http://www.wise-women.org/tutorials/accessibility/> of
<http://www.vdebolt.com/nmmug/>
- University of Exeter: Implementing Accessibility Guidelines in Dreamweaver.
<http://www.ex.ac.uk/webmatters/usability/dreamweaver-accessibility-guidelines.php>
- Humboldt State University: Web Accessibility Group: Dreamweaver Accessibility Document.
<http://www.humboldt.edu/~wag/reference/dreamweaver.html>
- Adobe Coldfusion 8 accessibility:
<http://www.adobe.com/accessibility/products/coldfusion/>

Joomla!

Joshue O'Connor: Joomla! Accessibility. Packt Publishing, 2007. ISBN 1847194087. ISBN 13 978-1-847194-08-4. (160 pagina's).⁶

Kleurcontrast

- 10 colour contrast checking tools to improve the accessibility of your design:
http://www.456bereastreet.com/archive/200709/10_colour_contrast_checking_tools_to_improve_the_accessibility_of_your_design/
Enkele nuttige tools om het contrast tussen twee kleuren te checken.
- Joe Dolson - Color Contrast Test:
<http://www.joedolson.com/color-contrast-tester.php>
Een tool waarin men een kleur kan ingeven en dat een lijst van kleuren met voldoende contrast teruggeeft. Up to date voor Web Content Accessibility Guidelines 2.
- Joe Dolson - Color Contrast Comparison:
<http://www.joedolson.com/color-contrast-compare.php>
Een tool waarin men het contrast tussen twee kleuren kan evalueren. Up to date voor Web Content Accessibility Guidelines 2..

6 <http://www.packtpub.com/joomla-accessibility-websites-open-source-php-mysql/book>

- WebAIM: Color Contrast Checker:
<http://webaim.org/resources/contrastchecker/>
- Guild of Accessible Web Designers: CSS Accessibility Analyser by Juicy Studio:
<http://www.gawds.org/show.php?contentid=56>

Testen van geldige code

- Voor HTML, XHTML, SVG en SMIL: W3C Markup Validation Service:
<http://validator.w3.org/>
- Voor HTML: Web Design Group (WDG) HTML Validator:
<http://htmlhelp.com/tools/validator/>
- Voor CSS: W3C CSS Validation Service:
<http://jigsaw.w3.org/css-validator/>
- Voor RSS/Atom feeds:
<http://validator.w3.org/feed/>
- Een langere lijst met validators staat in de WCAG 2.0-techniek “Validating Web pages”:
<http://www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS/G134.html>

Nuttige toolbars en inspectietools

- **Firebug** (add-on voor Firefox):
<https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/1843>
“Firebug integrates with Firefox to put a wealth of development tools at your fingertips while you browse. You can edit, debug, and monitor CSS, HTML, and JavaScript live in any web page...”
- **DOM Inspector**:
<https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/1806>
<http://www.mozilla.org/projects/inspector/>
- **Web Developer Toolbar** (Chris Pedrick; voor Firefox/Flock en SeaMonkey):
<http://chrispedrick.com/work/web-developer/>
- **WAVE Toolbar** (WAVE Web Accessibility Evaluation Toolbar):
<https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/6720>
Zie ook: <http://wave.webaim.org/>
- **Firefox Accessibility Extension** (Jon Gunderson, Illinois Center for Information Accessibility):
<https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/5809>
- **Web Accessibility Toolbar for Internet Explorer 2.0**:
<http://www.paciellogroup.com/resources/wat-ie-about.html>
- **ColorZilla**:
<http://www.colorzilla.com/firefox/>
“Advanced Eyedropper, Color Picker, Palette Viewer and other colorful goodies for your Firefox.”
- **Gez Lemon: Juicy Studio Accessibility Toolbar**:
<https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/9108>

Vrij recente toolbar (met onder andere evaluatie van WAI-ARIA⁷ live regions; WAI-ARIA is nog in ontwikkeling).

- TAW3 with a click (Fundación CTIC):
<https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/1158>
- WAT-C: Web Accessibility Tools Consortium:
<http://www.wat-c.org/>
Links naar enkele van de tools hierboven, en een aantal andere.

Toegankelijke drop-down menu's

Uitklapbare menu's zijn meestal moeilijk te gebruiken voor blinden⁸. Indien men toch uitklapbare menu's wil gebruiken, kan men de volgende opties overwegen:

- UDM: the Ultimate Drop Down Menu (commercieel, maar gratis voor “charities, educational institutions, and personal non-commercial use”; volgens sommigen niet zo gemakkelijk te implementeren):
<http://www.udm4.com/menu/>
Purchase UDM:
<https://www.udm4.com/licensing/>
- Christian Heilmann: YADM - Yet another dynamic menu:
<http://onlinetools.org/tools/yadm/>

⁷ Accessible Rich Internet Applications (WAI-ARIA) 1.0: <http://www.w3.org/TR/wai-aria/>

⁸ Zie bijvoorbeeld Steve Green: “Re: accessible tree menus”, 23 februari 2009:
http://webaim.org/discussion/mail_message.php?id=12543